

Göteborgs Stad

Utbildning

Tjänsteutlåtande
nummer: 2016-28

Utfärdat: 2016-04-08

Reviderat:

Diarienummer: 0345/16

Utbildningskansliet

Sara Hjelm

Yttrande; Skolinspektionens remiss, dnr 32-2016:731; Ansökan från Magelungen Utveckling AB om godkännande som huvudman för en fristående gymnasieskola vid namn Magelungens Gymnasium Göteborg i Göteborgs kommun

TIDPLAN

Förvaltningens samverkansgrupp: 2016-04-18

Utbildningsnämnden: 2016-04-26

Förslag till beslut

1. Ansökan från Magelungen Utveckling AB om statlig tillsyn och rätt till bidrag för fristående gymnasieskola i Göteborgs kommun fr.o.m. läsåret 2017/2018 avstyrks.
2. Nämndens beslut och utbildningsförvaltningens förslag till remissyttrande översänds till Skolinspektionen med kopia till Stadsledningskontoret för kännedom.

Sammanfattning

Skolinspektionen har berett Göteborgs kommun tillfälle att yttra sig över ansökan från Magelungen Utveckling AB om statlig tillsyn och rätt till bidrag för fristående gymnasieskola med namnet Magelungens Gymnasium Göteborg i Göteborgs kommun. Ärendet har delegerats till utbildningsnämnden. Nämndens yttrande skall vara Skolinspektionen tillhanda den 12 maj 2016.

Ansökan avser rätt till bidrag för fristående gymnasieskola med utbildning inom gymnasieskolans samhällsvetenskapsprogram inklusive platser reserverade för introduktionsprogrammet Individuellt alternativ. Målgruppen är elever med extraordinära stödbehov på grund av neuropsykiatriska- eller andra funktionshinder. Skolan beräknas fullt utbyggd omfatta 46 elever.

Gymnasieorganisationen i Göteborgsregionen är redan idag överdimensionerad. Till årets preliminärantagning finns totalt 10 420 sökande (varav 8 356 behöriga) till ca 11 000 platser på nationella program. De aktuella programmen och inriktningarna finns redan i regionens utbud. Förvaltningen vill därtill påpeka att beslut om tilläggsbelopp görs efter särskild och separat handläggning och individuell prövning per elev och därmed inte kan förutsättas. För elever på introduktionsprogram beaktas då att det för dessa elever utgår ett redan förhållandevis högt programpris.

Utbildningsdirektören föreslår mot denna bakgrund att ansökan avstyrks.

Ärendet

Verksamheten vid Magelungens gymnasium beräknas starta läsåret 2017/18 och fullt utbyggd omfatta 46 elever inom Samhällsvetenskapsprogrammet, inklusive platser reserverade för introduktionsprogrammet Individuellt alternativ. Mottagandet skall begränsas till elever som är i behov av särskilt stöd enligt 15 kapitlet, § 33 Skollagen. Inriktningen anges som allmän.

Ekonomiska konsekvenser

Enligt den senaste befolkningsprognosen ökar antalet 16-åringar inom regionen med 310 personer från 2015 till 2016, och ytterligare 163 personer till 2017. Antalet 16-åringar beräknas fortsätta öka under resterande del av prognosperioden. Asylsökande räknas inte in i samma prognos, utan tillkommer siffrorna ovan. I dagsläget räknar förvaltningen med att gymnasieplatserna på nationella program i regionen, hos kommunala och fristående huvudmän, täcker behoven för den beräknade elevökningen fram till och med 2018. Därefter är det svårt att förutse hur många platser som behöver tillkomma, samt på vilka program. Antalet 16-åringar ökar med ca 5 % mellan 2017 och 2018. I tillägg kommer den stora kullen nyanlända elever som började på Språkintröduktion 2015/2016 att börja gå över till övriga intröduktionsprogram och nationella program.

De senaste åren har efterfrågan på platser på intröduktionsprogram ökat, framför allt inom Språkintröduktion. Utmaningen är att anpassa gymnasieorganisationen avseende andelen platser i intröduktionsprogram i förhållande till högskoleförberedande program och yrkesprogram.

- I februari fanns vid de fristående skolorna i regionen 4 403 sökbara platser på nationella program, och 435 platser på intröduktionsprogram.
- Fyllnadsgraden vid vissa fristående skolor är låg. I Göteborg var 90 % av de fristående skolornas platser fyllda vid slutantagning 2015.
- För läsåret 2017/18 finns ansökningsar till Skolinspektionen om 1 647 ytterligare fristående gymnasieplatser inom regionen på nationella program (jämfört med 547 st 2015).

Fullt utbyggt skulle detta innebära ett kraftigt tillskott av gymnasieplatser inom Göteborgsregionens samverkansområde, varav merparten inom Göteborgs kommun och samtliga på nationella program. Även utan en utökning behöver befintliga kommunala och fristående skolor anpassa sina organisationer, avseende andelen platser i intröduktionsprogram i förhållande till högskoleförberedande program och yrkesprogram. Varje tillkommande gymnasieplats som inte motsvarar de sökandes behov innebär därför än mer ökade kostnader för omställning av lokaler och personal för de berörda organisationerna. Det innebär också att de ekonomiska medel som bidragit till etableringen av befintliga fristående skolor inte utnyttjas fullt ut.

Elevperspektivet

En konkurrenssituation med kraftig överetablering av platser på nationella program kommer att leda till ytterligare avveckling av utbildningar och skolor. Detta drabbar i första hand redan antagna elever som tvingas byta skola. Förutom brist på kontinuitet och problem vid betygssättning och bedömning, kan det också, i värsta fall, leda till förlängd utbildningstid för att nå målen.

Förvaltningens bedömning

Gymnasieorganisationen för de nationella programmen inom Göteborgsregionen är för närvarande överdimensionerad, vilket innebär problem för såväl de kommunala som de fristående huvudmännen att upprätthålla kostnadseffektiva organisationer. I februari fanns i regionen ca 11 100 sökbara platser, 6 700 på kommunala skolor och 4 400 på fristående. Efter preliminärantagningen finns det 2 466 lediga platser på samtliga gymnasieskolor, oavsett huvudman, i Göteborgs kommun. Antalet obehöriga elever i regionen vid preliminärantagningen är 2 064 st (varav 1 414 är elever som kommer från grundskolan). Erfarenhetsmässigt kommer högst hälften av de obehöriga att bli behöriga och en rimlig prognos är att högst 35 % av de lediga platserna i regionen kommer att fyllas.

De senaste åren har efterfrågan på platser inom introduktionsprogram framför allt ökat inom Språkintroduktion. Utmaningen är att anpassa gymnasieorganisationen avseende andelen platser i introduktionsprogram i förhållande till högskoleförberedande program och yrkesprogram.

Utbildningar som motsvarar de i ansökan finns redan som möjligt val för de sökande inom Göteborgsregionens samverkansområde, GR, och för elever med stödbehov på grund av neuropsykiatriska- eller andra funktionshinder finns både Samhällsvetenskapsprogrammet och Introduktionsprogrammet Individuellt alternativ i utbudet. Preliminärantagningen tyder på att samtliga sökande kan beredas plats på programmet, om än inte på den utbildning man valt i första hand. Inför årets antagning till Samhällsvetenskapsprogrammet finns 1 660 behöriga förstahandssökande till 2 007 platser.

Undantaget är utbildning för elever med så extraordinära stödbehov att inläring och måluppfyllelse inte är möjlig att nå inom den ordinarie verksamheten. I dessa fall, för Göteborgs Stad sammantaget 10 – 15 platser per läsår, har kommunen köpt platser av annan huvudman. Behovet understiger därför kraftigt det som beräknats i ansökan.

Utbildningsförvaltningens bedömning är att nya etableringar eller utökning av nuvarande fristående skolors verksamhet som inte motsvarar elevgruppens behov kommer att försvåra situationen ytterligare.

Förvaltningen vill uppmärksamma att beslut om tilläggsbelopp görs efter särskild och separat handläggning och individuell prövning per elev och därmed inte kan förutsättas så som huvudman för ansökan gör. För elever på introduktionsprogram beaktas då att det för dessa elever utgår ett redan förhållandevis högt programpris.

Utbildningsdirektören föreslår mot denna bakgrund att ansökan avstyrks.

Tomas Berndtsson
Utbildningsdirektör

Maija Söderström
Avdelningschef

Bilagor

1. Befolkningsprognos över kommunens 16-åringar (år 2016-2021).
2. Sammanställning över vilka kommunala och fristående gymnasieskolor i kommunen som idag erbjuder de sökta programmen och inriktningarna.
3. Sammanställning över antal befintliga utbildningsplatser vid kommunala respektive fristående gymnasieskolor i kommunen.
4. Sammanställning över program och inriktningar som kommunen avser att erbjuda läsåret 2016/2017.
5. Sammanställning över vilket elevantal som är nödvändigt per program och inriktning för att kommunen ska kunna bedriva utbildningen av god kvalitet.
6. Kommuner som ingår i samverkansavtalet.